

สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรณีน้ำมันรั่วไหลกลางทะเล จังหวัดระยอง

ส่วนแหล่งน้ำทะเล

เมื่อเวลา 21.06 น. ในวันที่ 25 มกราคม 2565 บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน) พบน้ำมันรั่ว บริเวณทุ่นผูกเรือน้ำลึกแบบทุ่นเดี่ยวกลางทะเล หรือจุดถ่ายน้ำมันในทะเล (SPM) ของบริษัทฯ ซึ่งตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง อยู่ห่างจากชายฝั่งท่าเรือมาบตาพุดไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ 20 กิโลเมตร และบริษัทฯ ได้ขออนุญาตใช้สารเคมีขจัดคราบน้ำมันชนิด Slickgone NS Type 2/3 (Dasic slickgone NS) จำนวน 40,000 ลิตร เนื่องจากคาดว่าคราบน้ำมันจะมีการเคลื่อนตัวขึ้นชายฝั่งใกล้พื้นที่อ่อนไหวจึงจำเป็นต้องลดผลกระทบโดยเร่งด่วน ประกอบกับน้ำมันมีคุณลักษณะเป็นน้ำมันเบา สภาพคล่องตัวสูง ทำให้มีการกระจายตัวของน้ำมันเป็นบริเวณกว้าง จึงต้องใช้สารเคมีขจัดคราบน้ำมันชนิดฟุ้ง

รูปที่ 1 แผนที่จุดเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำทะเลบริเวณชายฝั่งและนอกชายฝั่ง ของกรมควบคุมมลพิษ และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - พฤศจิกายน 2565

สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

1. การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลบริเวณชายฝั่ง

กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 13 (ชลบุรี) และศูนย์ควบคุมมลพิษ จังหวัดระยองได้ดำเนินการสำรวจและตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเล โดยมีผลการตรวจสอบโดยสรุปตั้งแต่วันที่ 27 มกราคม - 25 พฤศจิกายน 2565 พบว่า พารามิเตอร์พื้นฐาน คือ ความเป็นกรด-ด่าง ออกซิเจนละลายน้ำ ค่าการนำไฟฟ้า ค่าความเค็ม และลักษณะทางกายภาพ อยู่ในเกณฑ์ปกติ ส่วนผลการตรวจวัดพารามิเตอร์ โลหะหนัก (แคดเมียม ทองแดง ตะกั่ว เหล็ก สารหนู แมงกานีส และปรอท) และ นิกเกิลและวาเนเดียม มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเกือบทุกจุด สำหรับค่าปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอน (TPH) พบว่า ค่า TPH บริเวณหาดแม่รำพึง บริเวณ Bay view resort บริเวณสบาย สบาย รีสอร์ท และบริเวณลานหินขาว มีค่าสูงในช่วงเกิดเหตุน้ำมันรั่วไหล และถูกพัดพาเข้าสู่ชายฝั่ง จากนั้น ค่า TPH จึงค่อยๆ ลดลง และมีเพิ่มสูงขึ้นในช่วงของการรั่วไหล ครั้งที่ 2

จากนั้น ค่า TPH บริเวณหาดแม่รำพึงบริเวณ Bay view resort บริเวณสบาย สบาย รีสอร์ท และบริเวณลานหินขาว รวมทั้ง ชายหาดใกล้เคียง มีค่าลดลงจนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลประเภทที่ 4 เพื่อการนันทนาการ โดยในปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 25 พฤศจิกายน 2565) ค่า TPH อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลประเภทที่ 4 เพื่อการนันทนาการแล้ว ซึ่งสามารถทำกิจกรรมทางน้ำได้โดยปลอดภัย ยกเว้นน้ำทะเลในบริเวณหาดทรายแก้ว เกาะเสม็ด ที่พบว่ามีค่าสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลประเภทที่ 4 เพื่อการนันทนาการ และบริเวณ IRPC หาดสุชาดา หาดแสงจันทร์ ซึ่งพบว่ามีค่า TPH สูงกว่าค่าแนะนำในการทำกิจกรรมทางน้ำ แต่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลประเภทที่ 5 เพื่อการอุตสาหกรรมและท่าเรือ

สำหรับผลการตรวจวิเคราะห์ไนเตรต-ไนโตรเจน ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส และแอมโมเนียรวมพบว่า หลังการเกิดเหตุการณ์น้ำรั่วไหล ค่าแอมโมเนียรวมสูงในหลายจุดซึ่งไม่เหมาะกับการนันทนาการ หรือเล่นน้ำทะเล อย่างไรก็ตาม ค่าแอมโมเนียรวมก็ลดลงจนมีค่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล และเมื่อเทียบเคียงทั้งสามพารามิเตอร์กับมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล ประเภทที่ 3 เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พบว่า สามารถนำมาใช้ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้ตามปกติ ยกเว้นน้ำทะเลในบริเวณ IRPC และหาดสุชาดา เนื่องจากน้ำทะเลบริเวณดังกล่าวเป็นเขตน้ำทะเลประเภทที่ 5 เพื่อการอุตสาหกรรมและท่าเรือ ซึ่งพบว่าอาจมีค่าไนเตรต-ไนโตรเจน และฟอสเฟต-ฟอสฟอรัสสูงกว่าค่าแนะนำในการใช้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในบางครั้ง

รูปที่ 2 การเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำทะเลบริเวณชายฝั่ง

2. การติดตามตรวจสอบตะกอนดิน

กรมควบคุมมลพิษ และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบตะกอนดิน ที่ระยะน้ำทะเลท่วมถึง เพื่อตรวจสอบพารามิเตอร์โลหะหนัก (แคดเมียม โครเมียม สารหนู พรอท ตะกั่ว ทองแดง แมงกานีส นิกเกิล วาเนเดียม) ปีโตรเลียมไฮโดรคาร์บอน และโพลีไซคลิกอะโรมาติกไฮโดรคาร์บอน โดยผลการวิเคราะห์ โพลีไซคลิกอะโรมาติกไฮโดรคาร์บอนไม่พบจุดที่มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐาน (ผลวิเคราะห์ถึง วันที่ 1 มีนาคม 2565) โดยในปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 7 กันยายน 2565) ในกรณีของค่าแมงกานีส นิกเกิล และค่าปีโตรเลียมไฮโดรคาร์บอนที่ไม่ได้ถูกกำหนดไว้ในหลักเกณฑ์คุณภาพตะกอนดินชายฝั่งทะเล จากการหารือกับคณะผู้เชี่ยวชาญโดยมีคำแนะนำในใช้ค่าก่อนเกิดเหตุน้ำมันรั่วไหลเป็นค่าเปรียบเทียบ ซึ่งบริษัท สตาร์ ปีโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน) ได้เก็บข้อมูลไว้เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2565 – 7 กันยายน 2565 ตรวจไม่พบปีโตรเลียมไฮโดรคาร์บอน ซึ่งบ่งชี้ว่าภาพรวมคุณภาพตะกอนดินชายฝั่งบริเวณหาดแม่รำพึงและ

หาดใกล้เคียงสามารถประกอบกิจกรรมทางน้ำได้ สำหรับผลการวิเคราะห์ตะกอนดินในเดือนพฤศจิกายน อยู่ระหว่างรอผลการวิเคราะห์จากห้องปฏิบัติการ

รูปที่ 3 การเก็บตัวอย่างตะกอนดินบริเวณชายฝั่ง

แนวทางการดำเนินงานต่อไป

1. กรมควบคุมมลพิษมีกำหนดลงพื้นที่เพื่อทำการสำรวจและเก็บตัวอย่างน้ำทะเลและตะกอนดิน ครั้งต่อไปในเดือน มกราคม 2566 เพื่อเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระยะยาวจนระยะเวลาครบหนึ่งปีนับตั้งแต่เกิดเหตุ
2. ดำเนินการรวบรวมผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อมทางทะเล และรายงานสรุปเสนอผู้บริหารเพื่อทราบ พร้อมจัดส่งข้อมูลให้จังหวัดระยองและกรมเจ้าท่า เพื่อทราบต่อไป
3. จากการติดตามตรวจสอบในระหว่างวันที่ 22 - 25 พฤศจิกายน 2565 พบน้ำเสียไหลลงสู่ทะเล ในช่วงฝนตก ซึ่งหน่วยงานในพื้นที่ควรมีการเฝ้าระวัง และเข้มงวดในการควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษ เพื่อมิให้มีการลักลอบระบายน้ำเสียในช่วงดังกล่าว และการตรวจสอบแหล่งที่มาของน้ำเสียดังกล่าว เพื่อป้องกันปัญหาในอนาคตต่อไป